

ЦЕНТАР ЗА КУЛТУРУ
ЖАБЉАК
Број: 01-509
Жабљак, 06.12.2024. год.

ПРОГРАМ РАДА СА ФИНАНСИЈСКИМ ПЛАНОМ

ЈАВНЕ УСТАНОВЕ „ЦЕНТАР ЗА КУЛТУРУ
ЖАБЉАК“

2025. ГОДИНА

УВОД

Центри за културу, су важне институције, чија је улога развој и унапређење културе на општинском нивоу, у смислу пружања простора за креирање културних садржаја и креативног израза, подршке локалним умјетницима, очување културне баштине и унапређења културног живота заједнице. Центар за културу је средиште за културну динамику и ангажман у локалним заједницама.

Законом о култури дефинисано је да је култура од јавног интереса за Црну Гору и да обухвата: културно и умјетничко стваралаштво и дјелатности којима се стварају, презентују, промовишу, штите и чувају културна добра, умјетничка дјела и друге духовне творевине у култури, као и услуге од непосредног значаја за остваривање културно-умјетничког стваралаштва.

Узимајући у обзир да ЈУ“ Центар за културу „Жабљак (у даљем тексту Центар за културу), централна установа, када је у питању развој културе и пружање услуга у смислу културно-умјетничког стваралаштва, основ за доношење програма Центра за културу обухвата неколико кључних фактора на којима се програм заснива:

1. **Законодавни оквир и стратегије културе** – Програм треба да буде усклађен са законима и прописима који се односе на културу на националном и локалном нивоу, као и са стратешким плановима развоја културе у Црној Гори и општини Жабљак.
2. **Култура и традиција локалне заједнице** – Програм треба да рефлектује културну баштину, традиције и специфичности становништва Жабљака и дурмиторског подручја, чиме се доприноси очување идентитета и културе.
3. **Образовне и социјалне потребе заједнице** – на које је потребно одговорити кроз пружање активности које унапређују културну писменост и социјалну инклузију.
4. **Ресурси и инфраструктура** – Програм је потребно ускладити и са људским капацитетима (умјетници, организатори, едукатори), финансијски ресурси , техничка и просторна инфраструктура којом Центар за културу располаже.
5. **Учешће заједнице и партнерства** – Укључивање грађана у доношење Програма, као и сарадња са другим културним, образовним и друштвеним институцијама и појединцима из ове области , што може допринијети већем успијеху и одрживости програма.
6. **Едукација и ангажовање младих** – Поред манифестација и културних догађања, програм треба обухватати и пројекте који подстичу креативност и ангажовање младих људи, што је важан сегмент у малим заједницама.
7. **Сарадња са умјетницима и стручњацима** – доношење Програма треба узети у обзир и улогу професионалних умјетника и културних радника, те омогућити различите форме сарадње са креативним индустријама.
8. **Сарадња између културе и туризма** од суштинског је значаја за креирање јединствене туристичке понуде општине Жабљак. Културни туризам мора бити препознат као генератор развоја и промоције обје области, што ће допринијети укупном друштвено-економском развоју

На основу свега горе наведеног, програм Центра за културу треба да буде свеобухватан, прилагођен потребама заједнице и одржив у дугорочном смислу.

Јавна установа „Центар за културу Жабљак“ основана је Одлуком о оснивању 10.05.1993. године, уписом у судски регистар 17.01.1994. године, као и Одлуке о измјенама и допунама Одлуке о оснивању Јавне установе Центар за културу Жабљак од 11.07.2024. године број 01-016/24-344. ЈУ Центар за културу у свом саставу има:

- Народну библиотеку и читаоницу;
- Биоскоп „Дурмитор“;
- Бифе у Старој општини, као и Одлуком о измјенама и допунама Статута ЈУ Центра за културу Жабљак од 29.10.2024. године број. 01-016/24-496, којом је културно умјетничко друштво стављено у састав ове јавне установе.

Органи Установе су:

- Савијет установе као орган управљања
- Директор као орган руковођења

Установом управља Савијет установе, а Директор је орган руковођења, кога именује и разрјешава Савијет Установе, а Оснивач је Општина, која учествује у управљању Установом и одлучивању о пословима Установе по условима утврђеним Законом, Одлуком о оснивању и Статутом Установе. Највећи дио средстава за рад Центра обезбјеђује се из буџета Општине. Мањи дио је и од прихода наплате улазница и бифеа, а до сада није било средстава од донација, нити средстава по конкурсима.

НОРМАТИВНИ ОКВИР

Устав Црне Горе (Сл.лист ЦГ, бр 1/07), као највиши правни акт у држави ствара основне претпоставке и за развој културе. Члан 78 налаже да је свако дужан да чува природну и културну баштину од општег интереса.

Закон о култури (Сл.лист ЦГ 49/08) је кровни законски оквир који регулише област културе у Црној Гори, дефинише циљеве, принципе и општи оквир за развој културе на националном и локалном нивоу.

Закон о библиотечкој дјелатности (Сл. Бр.049/10, 040/11) утврђује циљеве и садржај библиотечке дјелатности, врсте библиотека, начин вршења библиотечких послова, координација рада библиотека, библиотечко особље и друга питања од значаја за обављање ове дјелатности.

Међународни документ – Агенда 21 за културу, који подрзумијева ангажовање градова и локалних самоуправа на развоју културе, између осталог, дефинише сљедећи принцип: „Градови и локалне заједнице јесу привилеговани простори културног стваралаштва који се стално развија и пружа природно окружење креативној различитости, простори у којима плодни сусрети свега онога што је у њима различито и другачије (поријекла, визије, старосне доби, етничке групе и друштвене класе) омогућавају пуни развој човјека.“

Национални програм развоја културе за период 2023-2027. године који представља дугорочну пројекцију цјеловите реформе у култури Црне Горе, циљеве и приоритете развоја свих сегмената културе и активности од значаја за континуирани развој културе, као и основне мјере које ће ресорно Министарство културе и медија спроводити у даљем развоју културе и афирмацији културних идентитета који одражавају традицију и савременост Црне Горе.

Закон о локалној самоуправи (Сл.ЦГ бр.2/2018,34/2019 и 38/2020) у одредбама чл. 27 уређује, обезбјеђује и ствара услове за развој културе и заштиту културних добара, уређује и обезбјеђује услове за развој библиотечке и других дјелатности од интереса за локално становништво

Статут општине Жабљак (030/18-01-305) одредбама члана 13 такође утврђује претходно наведене услове.

ОЦЈЕНА СТАЊА

Развој културе у Жабљаку, малом планинском туристичком граду у Црној Гори, требало би анализирати кроз различите аспекте.

ПРЕДНОСТИ – које ће се мјере ојачати и користити за развој;

1. **Природне лјепоте и туризам:** Обзиром на сами географски положај општине Жабљак, који се налази у срцу Националног парка Дурмитор који је под двоструком међународном заштитом УНЕСКО -а, што представља огроман потенцијал за развој културног туризма. Природне лјепоте и богата културна традиција, привлаче све већи број посјетилаца, заинтересованих за културне манифестације, фестивале и догађаје засноване на локалној традицији.
2. **Богата културна баштина:** богат етно-културни идентитет, с акцентом на народне обичаје, гусле, и занате, што може бити темељ развоја манифестација које одражавају локалну историју и идентитет.
3. **Подршка локалне заједнице:** Мања заједница има чврсте везе међу члановима, што омогућава лакшу сарадњу у организацији културних догађаја и одржавању културних традиција,
4. **Потенцијал за развој умјетности:** Ако изградимо јаке инфраструктурне услове, може доћи до пораста интереса за развој креативне индустрије.

НЕДОСТАЦИ – које треба превазићи тамо где је то могуће:

1. **Ограничена инфраструктура:** Тренутно, општина Жабљак нема довољно развијену техничко-технолошку опремљеност, попут сале за извођење представа и пројекцију филмова, музеја, мултимедијалних центара. То ограничава могућности за организацију захтјевнијих културних догађаја.
2. **Географска изолованост:** Иако су природне лјепоте Жабљака предност, не тако добра инфраструктурна повезаност, те мали број становника и старосна структура може утицати на одржавање већих културних манифестација, јер многи посјетиоци и извођачи преферирају веће и доступније градове.

3. **Одлазак младих људи:** Проблем миграције младих људи у веће градове због бољих професионалних и образовних могућности, може ослабити културни потенцијал и одрживост културних иницијатива.
4. **Недовољно финансијских средстава:** Недостатак инвестиција и потпоре за културне пројекте може успорити развој. Култура често не представља приоритет у мањим срединама, држава или локалне власти немају довољно ресурса за улагање у културне пројекте.

МОГУЋНОСТИ – препознати, припремити и искористити у највећој могућој мери;

1. **Развој културног туризма :** С обзиром на природне и културне ресурсе постоји велики потенцијал за развој културног туризма, Култура може постати дио понуде (фестивали, манифестације, промоција старих заната, чиме би се привукао већи број туриста.
2. **Улагање у инфраструктуру:** Изградњом модерног Центра за културу, галерије, и простора за извођење захтјевнијих манифестација, стварају се услови за привлачење умјетника како из Црне Горе тако и региона.
3. **Локалне иницијативе и сарадња са невладиним организацијама:** Невладине организације, локални умјетници и културни радници могу развити пројекте који промовишу локалну културу, умјетност и традицију. Сарадња с међународним институцијама и фондовима може помоћи у финансирању ових иницијатива.
4. **Едукација и креативне индустрије:** Развој едукационих програма у умјетности и култури може омогућити младима да стекну вјештине у креативним индустријама, чиме би се створила нова радна мјеста и прилике за младе.

ПРИЈЕТЊЕ – које ће се покушати свести на минимум

1. **Климатске промјене и природне катастрофе:** Због свог географског положаја у планинској области свједоци смо све већег утицаја климатских промјена и природних непогода (зиме без сниојега) које утичу на туризам, али и на одрживост културних објеката
2. **Недостатак интереса и подршке власти:** Ако локалне власти не препознају важност културе и не улажу довољно у културне пројекте, можемо пропустити прилику да општина постане важан културни центар у Црној Гори
3. **Масовни туризам и прекомјерна градња:** Прекомјерни туризам може угрозити очување локалне баштине и животне средине, а то може негативно утицати на аутентичност архитектуре и традиционалних манифестација.
4. **Смањење интереса за традиционалну културу:** Младе генерације могу бити мање заинтересоване за очување локалних обичаја и традиција, што би могло довести до губитка културног идентитета.

Општина Жабљак има значајан културни потенцијал, али даљи развој културе захтијева улагање у инфраструктуру, потпору локалних власти и јачу повезаност с туристичким и културним мрежама. Могућности за развој постоје, али треба пажљиво управљати како би се избјегле пријетње, попут губитка аутентичности или прекомјерног туризма.

ПРОСТОРНО-ТЕХНИЧКИ КАПАЦИТЕТИ

Инфраструктура и технички капацитети, у свим установама културе представљају кључни фактор у развоју и промовисању културних активности и манифестација. Иако општина Жабљак има потенцијал за јачу културну понуду просторни и технички услови који су тренутно на располагању представљају ограничавајући фактор. Иако важан за локалну културну сцену, Центар за културу има ограничену инфраструктуру. Простори који су доступни најчешће се користе за локалне манифестације, изложбе, приредбе предсатве, али немају капацитета за већу продукцију или дугорочан развој манифестација.

Вишенамјенска сала Центра за културу капацитета је 224 сједишта, те велике концерте захтјевније позоришне представе које подразумевају већи број учесника који захтјевају гардеробу за шминку и костиме, те веће фестивале потребна је већа и боље опремљена сцена. Тренутни простор Кино сале није прилагођен за сложеније техничке захтјеве попут мултимедијалних догађаја, филмова, дигиталних умјетности или професионалних позоришних продукција. Нема довољно простора за организовање већих умјетничких изложби, као ни дугорочно излагање умјетничких дјела.

Тонска и расвјетна техника није довољна до подржи веће продукције, али крајем 2023. и током 2024.-те године значајна средства су уложена за опремање сцене звучном техником, те после дужег времена смо оспособили да самостално озвучавамо неке значајније догађаје. Гардероба није опремљена и има видна оштећења зидови су пропали, прокишњавају те с тога та просторија још увијек није за употребу.

И у наредном периоду потребно је улагати у опрему, како би унаприједили опремљеност сале и, организационе могућности за реализацију програма. Такође у наредном периоду потребно је пронаћи адекватно рјешење простора за радионице и едукацију за дјецу и младе који би укључивали ликовне и музичке активности. С тога је потребно размотирити изградњу новог објекта и адаптацију и модернизацију постојећег, дигитализација биоскопа, и увођење нових технологија, како бисмо проширили могућности за развој креативног сектора.

За сада се у биоскопској сали пројектују едукативни и у мањој мјери комерцијални филмови највећим дијелом путем застарјеле опреме. У наредној години потребно је са Министарством културе и медија, као и Филмским центром Црне Горе, као главним партнерима у овој пројекту кренути у процес дигитализације биоскопске сале, што би представљало значајан корак у унапређењу културне понуде и привлачење шире публике, укључујући и младе. Дигитални ДСП пројектор омогућава приказивање филмова у високој резолуцији, што побољшава цјелокупан кино догађај. Такође дигитализација омогућава лакшу дистрибуцију филмова, те би биоскоп могао приказивати најновије филмове и тиме обезбиједити додатан приход од улазница, које је реално наплаћивати само у случају висококвалитетних пројекција. Основни кораци које треба предузети за имплементацију дигитализације тичу се процјене трошкова (набавка опреме: пројектор, озвучење, сервере, платно), адаптација цјелокупне биоскопске сале, тражити потпору надлежног министарства и фондова ЕУ, те обука кинооператера како би се осигурала исправна употреба и управљање дигиталним садржајем. Оно што се јавља као потенцијални изазов или препрека приликом реализације овог значајног корака, најприје је неопходно обезбиједити

финансијска средстава, те само уз подршку од стране Оснивача, дигитализација може постати кључни корак ка модернизацији инфраструктуре Центра за културу.

Опремљеност библиотеке и запослени:

Библиотека Центра за културу смјештена је у просторијама ове јавне установе. Корисници имају приступ широкој понуди књига, али и различитим програмима гдје најважнију улогу заузимају књижевне вечери. У складу са библиотечком дјелатности основна функција библиотеке је културно-образовна, а она обухвата:

- Позајмљивање књига и других публикација
- Организација књижевних и пјесничких вечери
- Сусрети са писцима
- Едукативне радионице
- Архивирање и очување културног наслеђа

Како библиотека до сада није имала систематизовано мјесто библиотекара, а што је основа по закону о библиотечкој дјелатности, у 2025. години у складу са Правилником о систематизацији Центра за културу, имамо у плану да запослимо библиотекара, што ће у моногоне допринијети популаризацији и коришћењу постојећих капацитета. Последицом рада библиотеке у неадекватним условима, посебно у зимском периоду због непостојања радијатора и немогућности загријавања просторија, као и средстава за инсталацију електронске обраде библиотеке, на основу Закона о библиотечкој дјелатности, тј. непостојање програма ЦОБИСС (кооперативни онлине библиографски систем и сервиси) постоји неслагање евидентираних примјерака и стварног стања у рафовима. У наредном периоду потребно је обезбиједити електронски систем обраде библиотеке, као и набавку опреме која би омогућила инсталирање овога програма. У 2025. години приоритетни циљ је укључивање библиотеке у библиотечко-информациони систем „ЦОБИСС ЦГ“.

COBISS (Cooperative Online Bibliographic System and Services) је систем који омогућава дигитализацију библиотечких фондова, као и њихову централизовану каталогизацију и међусобну повезаност. Овај систем користи већи број библиотека у Црној Гори и омогућава усклађивање библиотечких података, што омогућава бољи приступ информацијама корисницима.

Предности дигитализације кроз ЦОБИСС

1. Повећава доступност
2. Бржа претрага и организација
3. Очување библиотечког материјала
4. Подстицање образовања и истраживања

Осим дигитализације, просторије гдје је смјештена библиотека, потребно је адаптирати и преуредити, те су стога неопходни и додатни радови за прилагођавање простора корисницима, те обнављање библиотечког фонда. У 2025. години неопходно је предузети следеће кораке како бисмо створили услове да библиотека постане централно мјесто за учење, истраживање, привлачећи различите узрасте и циљне групе.

1. Обнављање библиотечког фонда
  - Процјена постојећег стања што укључује анализу застарјелих и оштећених књига које је потребно замијенити

- Идентификовање области у којима је фонд ослабљен (нпр. Недостатак савремене литературе, стручних и научних радова, књига за дјецу или одређених жанрова)
- Набавка нових наслова, која подразумијева куповину литературе, популарних књига, едукативних ресурса које су у фокусу интересовања локалне заједнице.
- Посјета сајмова и размјена литературе у сарадњи са сусједним институцијама из ове области, посебно са Црногорском народном библиотеком „Ђурђе Црнојевић“
- Интеракција библиотеке са образовно-васпитним установама, која је и досада била пракса, наставиће се и током 2025. године кроз узајамне посјете и организовање различитих активности у циљу оживљавања вриједности читања, повећања интересовања за књигу и књижевност, развијање литерарног стваралаштва дјеце
- Посебна пажња ће бити усмјерена на дјечије одјелење у библиотеци
- Обилјежавање значајних датума и подизања свијести о библиотекама кроз пригодне програме

ПРОГРАМСКЕ И КУЛТУРНЕ АКТИВНОСТИ

Програми, културно-образовне активности и промоција културне баштине треба бити прилагођена потребама локалне заједнице и посјетилаца. Главни циљ у реализацији програма је допринос очувања и промоције културне баштине, умјетности, образовања, и социјалне повезаности заједнице. Кроз широк спектар културних догађања Центар за културу пружа прилику за културни развој, учење и забаву, за локално становништво и љубитеље Дурмитора.

1. Књижевне вечери и промоције књига

Кроз овај вид дјелатности ЈУ Центар за културу ће настојати да представи књижевна остварења како у општини, тако у Црној Гори и шире. Подићи сарадњу са “Књижевним клубом Жабљак”, од којих су половина млади ствараоци, на већи ниво и обезбиједити им боље услове за рад.

На тај начин ћемо афирмисати млађе генерације из наше општине, упознати публику са стваралаштвом младих аутора.

Рб	Опис програма	Број планираних програма
1.	Књижевни програми, промоције, дјечији програми	10

2. Позоришне представе

Стварањем повољних услова програмских, просторних и умјетничких Центар за културу ће посебну пажњу посветити позоришним програмима, као једној од најатрактивнијих и веома значајних области стваралаштва не само код нас него и у окружењу. Центар ће своје позоришне активности усмјерити на позоришне представе намијењене свим старосним категоријама становништва, посебан акценат ставићемо на представе за дјецу, јер ће се ова Установа у наредном периоду фокусирати на рад за дјецу. У 2025. години настојаћемо да се позоришној публици омогући оно што нуди актуелна позоришна сцена, а све у оквирима и могућностима наше сале и сценографије. Поред гостујућих представа Центар за културу ће у сарадњи са локалним школама и умјетничким атељеом „Арлекин“ организовати радионице глуме за основну и средњу школу, што ће значајно допринијети унапређивању позоришне умјетности у граду.

Рб.	Опис програма	Број планираних програма
1.	Гостујуће позоришне представе	5
2.	Дјечије позоришне представе	5
	УКУПНО	10

3. Ликовна умјетност

Иако ЈУ Центар за културу нема галерију, простор хола Кино сале може дјелимично задовољити те потребе. Промоције ликовне умјетности, кроз изложбе домаћих умјетника, самосталних и групних ауторских изложби. У холу Културног центра промовисат ћемо аматерско стваралаштво и организовати и изложбе које презентују и културну баштину. Како хол није галеријски простор с тога и не можемо одговарати потребама умјетника завидних биографија, али у складу са материјалним могућностима, отворени смо за сарадњу са умјетницима и младим ствараоцима који су показали озбиљне професионалне намјере.

Рб.	Опис програма	Број планираних програма
1.	Тематске изложбе	3
2.	Ауторске изложбе	2
	УКУПНО	5

4. Едукативни и креативни програм

Организовање различитих радионица, едукативних и креативних активности, као што су радионице за дјецу, књижевне, ликовне и музичке радионице. Ови програми су усмјерени на образовање, креативни развој и умјетничке вјештине

5. Фолклорне и традиционалне манифестације

Промоција црногорске традиције кроз годишњи концерт КУД-а, окупљање фолклорних ансамбала, народне игре, пјесме и обичаје. 2025-те године планирана је смотра фолклора под називом Сијело која окупља око 250 фолклораша из Црне Горе и региона.

Најважнији чинилац у доприносу очувања културног идентитета јесте управо КУД које је у октобру 2024. године Статутом ове установе постало поред библиотеке још једна организациона јединица којом управља Центар за културу. Кључни кораци које ћемо предузети у 2025. години за унапређивање и развој КУД-а су:

- Укључивање чланова свих узраста од дјече и младих до одраслих и сениора
- Повремено ангажовање еминентних инструктора и кореографа фолклора на пробама
- Подизање свијести локалне заједнице о традиционалној музици, плесовима и обичајима – дан отворених врата упознавање са радом КУД-а
- Сарадња са другим фолклорним ансамблима кроз заједничко учешће на смотрама/манифестацијама
- Редовно обнављање и набавка ношњи у складу са годишњим потребама и финансирање учешћа на фолклорним манифестацијама у земљи и региону.

Центар за културу ће свој рад усмјеравати као суорганизатор традиционалних манифестација које су саставни дио културно-спортских програма општине Жабљак. Дио ових манифестација биће организован у сарадњи са локалном самоуправом, образовним установама из нашег града, локалном туристичком организацијом, невладиним организацијама, одржавањем научних и стручних конференција, семинара и др.

6. Филмски програм

Филмски програм и дигитализација биоскопа могу бити кључни за унапређење културног живота у заједници. Увођење дигиталне технологије, омогућава лакше и квалитетније приказивање филмова, као и приступ новим форматима. Филмски програм свакако обухвата различите жанрове и циљне групе, за сада како се користи не толико савремена опрема, највећим дјелом пројектују се едукативни и документарни филмови, те мањим дијелом комерцијални и актуелни филмови, за које је неопходна биоскопска лиценца. Сарадња са филмским центром Црне Горе омогућила нам је и повремено уступање савремене дигиталне опреме, како би обезбиједили потпунији доживљај биоскопа. У 2025. години неопходно је предузети све кораке ка дигитализацији биоскопске сале.

7. Музички програм

Центар за културу је установа која треба да оствари традицију квалитетних музичких садржаја. Музички дио програма реализоваће се у сарадњи са Општином и локалном туристичком организацијом, као и са другим институцијама из области музике, како би музички програм био разноврстан и квалитетан. Да би угостили еминентне музичке групе, солисте, естрадне умјетнике са наших простора и друге афирмисане умјетнике са музичке сцене, из сусједних држава и региона, у складу са финансијским условима у наредном периоду требамо порадити на стварању бољих технолошко-техничких услова у Кино сали.

Осим понуде музичког садржаја требало би у 2025. години размотрити могућност рада ниже музичке школе, обзиром да смо у протеклој 2024. години имали ангажовања на мјесечном нивоу стручњака из ове области.

8. Хуманитарни програм и рад Центра за културу

Овакав вид сарадње може имати велики значај за друштвену кохезију, промоцију солидарности и подршку различитим друштвеним групама. Као кровна институција културног живота у општини Жабљак користимо све ресурсе како би организовали бројне активности, које укључују локалну заједницу и оне којима је помоћ потребна. Као иу претходном периоду, Центар за културу биће отворен за сарадњу и подршку свим видовима хуманитарних акција. Центар ће пружити неопходну стручну и логистичку помоћ приликом организовања свих хуманитарних догађаја:

- Донацијски програми, концерти, базари са циљем прикупљања средстава у хуманитарне сврхе
- Креативне радионице које би биле усмјерене на помоћ дјечи из социјално угрожених породица те сарадња са школама како би се промовисала свијест о важности заједништва и солидарности.

9. Промоција и маркетинг

Доступност информација о програмима Центра за културу што већем броју људи је основни циљ маркетинга Центра за културу. Укључивање у савремене начине комуникације и информисања, интеракцију са постојећом и потенцијалном публиком, што би се остварило путем друштвених мрежа (Фејсбук и Инстаграм). Поред тога, користили бисмо и друге видове оглашавања за промоцију Центра за културу, најаву програма и праћење културних дешавања: позивнице, постере, оглашавање у рекламним просторима Центра, Општине, као и путем електронских медија. Наставити јачање сарадње са локалним медијима радио и ТВ станице и новине. Промоција мора бити специфично усмјерена на потребе и карактеристике локалне заједнице. Стално праћење и анализа ефеката маркетиншких активности од суштинске је важности, у том смислу неопходно је да у 2025. години добијемо повратне информације од публике кроз упитнике, што би нам помогло да побољшамо и прилагодимо програме потребама посјетилаца. Кључ успијеха лежи у константној сарадњи са локалном заједницом и сталном прилагођавању програмских активности како бе се испуниле потребе и интереси локалних посјетилаца а онда и туриста .

ПРОГРАМ УПРАВЉАЊА, ДИНАМИКА И РЕАЛИЗАЦИЈА

Основна карактеристика програма 2025. године сажета је кроз темељно планирање и заснована на потребама и интересима локалне заједнице почевши од дјеце, младих, породица па до најстаријих становника локалне заједнице, као и анализом повртних информација у протекле двије године. Карактерише га цикличност (љетњи и зимски програми) усмјерена на догађаје на отвореном као и догађаје у затвореном који се односе на празничну сезону. Задржавамо право измјене календара који је условљен једним дјелом и временским условима и буџетским промјенама. Центар за културу се обавезује да своје програмске активности планира на мјесечном нивоу, чиме се и отвара потреба за додатно усавршавање и проширење постојећег и будућег кадра. Настојаћемо да аплицирамо на конкурсима Министарства културе и медија и Европским фондовима, учествовати у пројектима локалне самоуправе везаним за културу.

ПРВИ КВАРТАЛ

1. Божићни концерт и божићни базар
2. Пројекција актуелних филмова у сарадњи са ФЦЦГ
3. Аниматори и дани снијезних фигура
4. Представа/поетско вече
5. Светосавска академија
6. Пројекција - Цртани филмови
7. Позоришна представа
8. Свјетски дан књиге и ауторских права
9. Дан матерњег језика
10. Осмомартовска приредба у сарадњи са ЈУ средњом мјешовитом школом „17 Септембар“ и ОШ „Душан Обрадовић“
11. Дјечија позоришна представа

ДРУГИ КВАРТАЛ

12. Прољећни дјечији фестивал и маскембал за дјецу
13. Пројекција анимираних дјечијих филмова
14. Радиноца за дјецу на тему дјечијих права
15. Позоришна представа
16. Смotra фолклорних ансамбала „Сијело“
17. Општинско такмичење у рецитовању
18. Фестивал Гусала

ТРЕЋИ КВАРТАЛ

19. Ликовна радионица у сарадњи са локалним умјетницима и васпитно-образовним институцијама из општине Жабљак
20. Изложба и промоција локалних умјетника
21. Филмска пројекција

22. Програм плесне школе која ради у Центру за културу
23. Дани планинског цвијећа
24. Пјеснички сусрети, вечери поезије, додјела награде „Дурмиторски вјесник младим пјесницима „ Петровдански пјеснички вијенац“
25. Кабаре
26. Пројекција филмова у сарадњи са ГМИФФ-ом
27. Подршка фестивалима у сарадњи са ЛТО
28. Подстицање заједничког идентитета, припадности и социјалне кохезије кроз креативне радионице
29. Концерт на тргу и изложба и дегустација здраве хране
30. Књижевне вечери
31. Изложба слика у сарадњи са музејима
32. Презентација домаће радности на тргу и наступ КУД-а
33. Дани здраве хране и концерт изворне музике на тргу
34. Наступ културно-умјетничких друштава, која ће кроз фолклор презентовати игре пјесме и народну ношњу
35. Дјечији анимирани филмови
36. Сабор старог изворног пјевања
37. Изложба фотографија Дурмиторског краја
38. Изложба слика црногорских аутора
39. Филмска премијера

ЧЕТВРТИ КВАРТАЛ

40. Дан општине Жабљак
41. Дан НП Дурмитор
42. Европски дан језика
43. Дјечија недеља и посјета библиотеци
44. Његошев дан
45. Свјетски дан дјетета/дјечији програм
46. Гостујућа позоришна представа у сарадњи са институцијама културе из ове области
47. Годишњи концерт КУД-а
48. Отварање зимске туристичке сезоне
49. Премијера филма
50. Јавни час плеса у сарадњи са плесном школом „Сонриса“
51. Новогодишња журка и дружење са Деда Мразом
52. Ђачке приредбе
53. Новогодишњи Божићни базар

НАПОМЕНА

Како би Центар за културу остварио све планиране активности, неопходно је створити адекватне услове за рад и адаптирати простор који је дат на управљање Центру

у складу са Статутом и Законом о култури као кровним документима на којима почива рад Установе.

Прикључење шахте на градску атмосферску канализацију као и покривање другог крила објекта у којем се налази дио простора ЈУ Центар за културу (Кино кабина) у којој имају недовољно обезбијеђене електро-инсталације ,а обзиром да и тај дио прокишњава постоји велики ризик од пожара, угрожава стање опреме која је уграђена у Кино кабине

Да би се створили услови , техничке могућности за унапређење и реализацију програма Центра, неопходно је створити оптималне услове коришћења цијелог комплекса Дома Културе, као јединственог простора и међусобне оперативне повезаности сцене, простора за публику, библиотеке, Кино кабине и корисника услуга Центра.

У 2025. години, потребно је прије свега извршим реконструкцију и адаптацију просторија те капиталне инвестиције наведене у финансијском дијелу подразумевају:

1. Опремање и реконструкција простора за канцеларије (набавка рачунара, штампача, скенера, куповина програма за финансијско књиговодство, канцеларијски намјештај)
2. Ангажовање мајстора и водоинсталатера за рјешавање проблема санитарног чвора
3. Реконструкција/адаптација крова
4. Кречење сале и канцеларија
5. Дигитализација кино сале у циљу редовне приказивачке дјелатности (у сарадњи са Филмским центром Црне Горе), а у складу са Националним програмом за развој кинематографије
6. Преуредити/ изградити простор за етнографски градски музеј/традиционалну Дурмиторску кућу
7. Реконструкција постојеће сцене(фарбање пода и сценске завјесе, електро-инсталација, кутија за прикључак озвучења) и гардаробера
8. Дигитализација библиотеке и куповина софтвера неопходног за спровођење библиотечке дјелатности, кроз програм COBISS, и адаптација просторија библиотеке за дјечије одјељење и читаоницу
9. Прилагођавање хола Дома културе потребама савременог посјетиоца
10. Набавка свјетлећег билборда (рекламе) у центру града за потетребе промовисања програма и културних дешавања ,као и даља улагања на побољшању и комодитету праћења програма у објекту.

Према чл 33 Закона о култури ,Установа може остваривати приходе вршењем дјелатности за коју је основана, и сопствене приходе Установа је дужна да користи за потребе трошкова насталих обављањем послова којима је приход остварен и за унапређење дјелатности установе. Под унапређењем дјелатности Установе сматра се: улагање у простор , опрему и друга средстава потребна за обављање дјелатности, стручно усавршавање запослених, побољшање услова рада учешће у међународним пројектима и активностима и медијска промоција Установе, с тога планирање прихода треба ускладити са реалним потребама и захтјевима.

ФИНАНСИЈСКИ ПЛАН РЕАЛИЗАЦИЈЕ ПРОГРАМА

Програм рада треба да садржи и финансијску процјену засновану на чињеничном стању Центра за културу као непрофитне организације . Основне смјернице за дефинисање финансијских потреба Центра за културу укључују:

- Текуће приходе од бифеа и продаје улазница и изнајмљивања сале
- Текуће расходе (трошкове) : зараде запослених, трошкове простора (комуналије, струја, телекомуникационе услуге, одржавање), административне трошкове
- Трошкови програмских и културно-забавних активности : хонорари/смјештај за умјетнике и извођаче, техничка опрема, набавка материјала за радионице и друге активности, трошкови промоције, рекламних кампања, израде промотивних материјала
- Капитални издаци и инвестициона улагања : инвестиције у инфраструктуру (реновирање, адаптација набавка нове опреме)

Такође важно је и диверсификовати изворе финансирања. Осим основног извора финансирања непрофитних организација потребно је у наредном периоду конкурисати за средства од стране Министарства културе и медија , као и других релевантних институција које додјељују субвенције и грантове за културне пројекте.

У наредној табели приказани су планирани приходи и расходи Установе за период 2025. године, која је планирана као стабилна финансијска основа за наставак и ширење својих Законом дефинисаних дјелатности.

		ОПИС	ИЗНОС
715		ТЕКУЋИ ПРИХОДИ	4.830,00
	7153	71531 Приходи из бифеа	2.000,00
		71532 Приходи од наплате улазница за представе и филмове	2.000,00
		71533 Приход од закупа кино сале	330,00
	7154	Остали пословни приходи	500,00
741		ТРАНСФЕРИ	170.000,00
	7411	Трансфер од буџета Општине	170.000,00
		УКУПНИ ПРИХОДИ :	174.830,00

			ОПИС	ИЗНОС
41			ТЕКУЋИ РАСХОДИ	168.980,00
	411		Бруто зараде и доприноси на терет послодавца	96.230,00
		4111	- нето зараде	84.250,00
		4112	- порез на зараде	1.180,00
		4113	- доприноси на терет запосленог	9.790,00
		4114	- доприноси на терет послодавца	850,00
		4115	- прирез на порез	160,00
	412		Остала лична примања	7.590,00
		4126	- накнаде за рад чланова Савјета	5.590,00
		4127	- накнаде дефинисане Законом и Колективним уговором	2.000,00
	413		Расходи за материјал	12.750,00
		4131	<i>Административни материјал</i>	<i>2.950,00</i>
			41311 - канцеларијски материјал	500,00
			41312 - потрошни материјал	500,00
			41313 - средства хигијене	450,00
			41316 - набавка робе за бифе	1.500,00
		4133	<i>Расходи штампе пропагандног материјала и улазница</i>	<i>500,00</i>
		4134	<i>Расходи за енергију</i>	<i>9.000,00</i>
		4135	<i>Расходи за гориво- по одлуци за употребу сопственог аута на службена путовања</i>	<i>300,00</i>
	414		Расходи за услуге	5.510,00
		4141	- службена путовања	500,00
		4142	- репрзентација	460,00
		4143	Комуникационе услуге	1.550,00
		41431	- фиксна и мобилна телефонија	1.400,00

		41434	-падсходи за поштанске услуге	150,00
	4144		Банкарске услуге	600,00
	4146		Расходи за адвокатске услуге	2.400,00
415			Расходи за текуће одржавање	11.880,00
	4152		-расходи за текуће одржавање грађевинског објекта	11.180,00
	4153		-расходи текуће одржавање опреме	700,00
419			Остали издаци	8.220,00
	4191		-издаци по основу Уговору о дјелу	5.450,00
	4193		-расходи за израде и одржавање софтвера	1.000,00
	4194		-расходи осигурања лица	350,00
	4196		-расходи комуналних услуга	1.100,00
	4198		-расходи административних такси	20,00
	4199		-остали расходи	300,00
43			Програмске и културне – забавне активности активности	23.800,00
	4313	43131	Програмске активности	11.000,00
		431311	-светосавска академија	250,00
		431312	-општинско такмичење у рецитовању	150,00
		431313	-смотра фолклора „Сијело“	6.400,00
		431314	-литерарни и ликовни конкурси за основне школе	200,00
		431315	-фестивал „Петровдански пјеснички вијенац“	1.000,00
		431315	-остале програмске активности	3.000,00
		43132	Културно- забавне активности	12.400,00
		431321	-концерт КУД –а	1.500,00
		431322	-приказани програми (филмови, концерти, позоришне представе, изложбе)	10.000,00
		431323	-књижевне вечери	300,00

			431324	-остале активности	600,00
	4316			Расходи за спонзорства	400,00
46				Отплата обавеза из претходног периода	3.000,00
	463	4630		-отплата обавеза из претходног периода	3.000,00
				УКУПНИ ТЕКУЋИ РАСХОДИ:	168.980,00
44				КАПИТАЛНИ РАСХОДИ	5.850,00
	441	4415		Набавка опреме	5.850,00
			44151	-куповина књига	1.000,00
			44152	-компјутерска опрема	2.000,00
			44153	-канцеларијска опрема	400,00
			44155	-остала опрема	2.450,00
				УКУПНИ КАПИТАЛНИ РАСХОДИ:	5.850,00
				УКУПНИ РАСХОДИ:	174.830,00

ДИРЕКТОРИЦА

Јована Павловић

Јована Павловић